

אוניברסיטת בר אילן

הטרוסקסואליות, כאב, התנגדות :
חוויותיהן של נשים עם ויסטיבוליטיס

שרון אורשלימי

עבודה זו מוגשת כחלק מהדרישות לקבלת תואר מוסמך
בתכנית הבינתחומית ללימודי מגדר של אוניברסיטת בר אילן

תשע"ה

רמת גן

עבודה זו נעשתה בהדרכתה של פרופ' אורלי בנימין מהתכנית
הבינתחומית ללימודי מגדר של אוניברסיטת בר-אילן.

במחקר זה ביקשתי לחקור את חוויותיהן של נשים הטרוסקסואליות שחוות כאבים בזמן יחסי מין, תופעה המכונה בספרות הרפואית ויסטיבוליטיס, ואת התנאים שמאפשרים את הנכחת כאבן במסגרת יחסי מין. בספרות המחקרית קיימים מחקרים רבים העוסקים בויסטיבוליטיס מנקודת מבט רפואית ו/או פסיכולוגית, אך מעט מחקרים נעשו מנקודת מבטן של נשים, ומפרספקטיבה תיאורטית פמיניסטית, וזו מטרתו העיקרית של מחקר זה.

בראיון מובנה למחצה רואיינו 16 נשים בגילאים 20 – 32, שאובחנו בויסטיבוליטיס, מתוכן 14 נכללו במחקר זה. מרואיינות המחקר הן נשים יהודיות, הטרוסקסואליות, חילוניות, רווקות או שנמצאות בזוגיות, ללא ילדים, משכילות, ושהצהירו בפניי שלא עברו תקיפה מינית. מתוך הראיונות המתומללים חילצתי את החוויות של נשים עם ויסטיבוליטיס, חוויות שנותחו בשיטת ניתוח תמות ושיטת ניתוח שיח ביקורתי.

הפרק הראשון של מחקר זה עוסק ביחסי מין הטרונורמטיביים, ובשיחים השונים של הטרוסקסואליות המרכיבים את ההטרוסקסואליות כמוסד. השיחים שבאו לידי ביטוי הם: דחף המין הגברי ו"הגבר בתוך הראש", ציווי החדירה והעבודה המינית שנשים עושות בהקשר של הכאב שהן חוות ביחסי המין שלהן. בפרק השני נבחנו המשמעויות השונות של כאב על פי דבריהן של המרואיינות: כאב כנכות, משמעות שהוצעה למרואיינות על ידי השיח הרפואי; כאב כפגם השולל תחושת ערך; כאב בא לידי ביטוי כמאפשר או לא מאפשר הצבת גבול להפסקת יחסי מין בהם המרואיינות חוו כאבים בחדירה. הפרק השלישי של מחקר זה דן באופנים השונים בהם המרואיינות הביעו עמדה מתנגדת וחתרנית, הנכיחו את כאבן, עמדה שהתאפשרה הודות למשאבים שצברו המרואיינות.